

Ε ΠΙ κάμποσα χρόνια ήμουν διαφωτιστής τοῦ Χάρολντ Λόιντ, διάδαινα δι, τι γραφόταν γι' αὐτόν, στά περιόδοντα, στις εργησίδες, σε β.βλια και φωταξίδιαν διτά τὸν γνώριζα ἀρχετά κατά. Οταν δύος σχετιστικα μεσάν του στενούτερα, είδα διτά διπλά σε πολλές δυψες του πού μού ήσαν γραστές, υπῆρχαν και ἀλλες, πού μού ήσαν ἐντελῶς ἄγνωστες.

Ο πατέρας τοῦ Χάρολντ ήταν ἀγριτερός ποσος εργατικανῶν στη Νερούστα. Είχε δηλαδή μια δουλειὰ πού τοῦ ξέδινε πολὺ λίγα κέρδη. Ολοι λογόραψε νὰ τὴν ἀφίσῃ και νὰ κάνῃ ἔνα ἐπάγγελμα ποσοδέργο, ὅταν ἔσαρνα, μιὰ μέρα, ὁ Θεός τοῦ ἐστείλε τὰ κορίματα ποὺ λαγυταροῦσε, ἀλλὰ μὲ πολὺ σκληρὸ τρόπο: 'Ο γέρο Λόιντ πήρε 3.500 διλλ.άριαν ὡς ἀποζημίωσιν γιὰ τὸ στάσισμα τῶν δύο χειρῶν του σ' Ἀμερικανικὸ δινοτύχημα!... Τί νάκανε μὲ τὰ κορίματα αὐτά; 'Αμέσως ἀποφάσισε γ' ἀφήση τὴ μικρὴ και ἀπομητή τὴ εγρηγοριζησι—Νερούστα και νὰ πη τὴ Νέα 'Υόρκη, μὲ στὸ Σάν—Ντιέγκρο είχε πολλῶν γραστών, ποὺ μποροῦσαν νὰ τοῦ φωνοῦν χρήσιμοι. Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν πάλεων ἀμερικανικῶν μὴ σέρνοντας τὶ ἀπόφασιν νὰ πάρῃ.

Πατέρας, ἔχο μιὰ ίδεα, τοῦ είδε ἔνα πρωὶ δι γιού του, δι Χάρολντ, βλέποντας τὸν ἔξαρτεικὸ σκεπτικό. Νὰ φίξουμε ἔνα δολλ.άριο ποὺ ἀν πέσει κορώνα νὰ πάμε στὸ Σάν—Ντιέγκρο, και ἀν πέσει γράμματα ποὺ νὰ πῆμε στὴ Νέα 'Υόρκη.

Τὸ νόμιμα ρίχτηκε και κύλησε κάτω ἀπὸ τὸ κρεβεβάτι, διποὺ ἔτρεξε και τὸ πῆμα δι Χάρολντ. Είχε φθεῖ κορώνα. Βεφεπε λοιπόν νὰ πάμε στὸ Σάν—Ντιέγκρο.

Μά στὸ Σάν—Ντιέγκρο τὸ πρόγραμμα δὲν πήγαν περιφρίμα. 'Ο γέρο Λόιντ ἀνοίξε μὲ τὰ κορίματα τῆς ἀπόζημωσεως μὰ αἰθυσσα ματιλλιάρδων, εἰς τὸν ὅπιον δινος δινοζάνας πολλοὶ θωμάνες. Τοῦ πάνωσον ὁ καπούμπος δι Χάρολντ ἔσπενται και ἔσανεσκόντες κάθε πρωὶ τὰ μπιλλιάρδα. Τὰ περιστότερα ἔμεναν ὅπῃ τὴ μέρα ἀντιτα. 'Υστερα ἀπὸ λίγο καυσὸ δι γέρο Λόιντ πέθανε. 'Ο Χάρολντ διως ἐνταμειατικὸν εἶχε ἀφίσῃ νὰ παίρνη σὲ μὰ γνωγεινή σχολὴ μαθήματα δραματικῶν εἰδών και ἀπαγγειλίας. Φιλοδρόσεος νὰ γίνη δραματικὸς ἡθοτοίδης και νὰ παῖξη τόσο δυνατά. τὰ συγκανητικά, δύστε, καθώς ἔλεγε, νὰ κάνη τοὺς θεατὰς νὰ δηγάσουν ἀπὸ τὶς τοστές τους τὰ μαντήματα τους γιὰ νὰ συντείνουν τὰ δάσκαλά τους, ποὺν ἀπὸ τὸ τέλος ἀκόμη τῆς πρότιτης πράξεως.

Μά τὸ διένερο τοῦ Χάρολντ διαλύθηκε σὰν συνεπάρει μνοζιάτικο. 'Απτι νὰ γίνη δραματικὸς ἡθοτοίδης, διποὺ δινειροπολοῦστε, ἔγινε κωμικός, πρᾶγμα ποὺ τοῦ διδώκει ἑπτατοπανάτια κορίματα.

Φοιτούσθε δάσκαλο στὴ νυχτερινὴ σχολὴ δι Χάρολντ, διποὺ νὰ παῦῃ ἀμερικανική κινητή απογραφική ἔταιοεια «Εντισσον» ἔστειλε φωνογραφίας και ἡθοτοίδης γιὰ νὰ γνωστοῦν μὰ τανία (booth, φωτικά).

παναν ἐπάσκεψη, παληοὶ της φίλων προφανῶς, ποὺ ἀπὸ τὸ παράστημα τους ἔμοιαζαν σὰν ἀπόστρατοι αἴσιοι πατεροί. 'Απλά δταν, στὶς 23 Νοεμβρίου τοῦ 1880, δι γρηγορία καύηστα, ποὺ διεπιφέρει πάντα δικορφη, ἔκλεισε τὰ μάτια, ἔνα μεγάλο πλήθυς γέρων ἀπομάχων τῆς ἔνδεξης ναυτολευτείου στρατιῶν παρήλασε μποροῦστα στὸ λειμανὸ της.

'Ανάμεσα σ' αὐτοὺς ήταν και μιὰ προσωπικότητης πασίγνωστη στὴ γαλλικὴ πρωτεύουσα, ποὺ μόλις την είδαν, διλοι ψιθύριστα μὲ σεβασμό: 'Ε ο στρατάρχης Οντινιά! 'Ηταν πραγματικά, δι Οντινιά, δι στρατάρχης τῆς Γαλλίας, δι διοικητής τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς, δι γερουσιαστής και ἵππονγόρος, ποὺ δὲν είχε λημονήσει τὴν παληὴ τὸν φίλη, ποὺ τοῦ είχε κάτοτε γλυτώσει τὴ ζωὴ..

Κι' ἔτοι δι κόσμος θυμάθε διτι ἡ «άκμησσα Μπροσκόνων δὲν ήταν διλη ἀπὸ τὴν διμορφη πωλήτρια, τὴν Καρολίττα Μπροσκό, τὴν εφιλη τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς, διποὺ είχε διαφιστεῖ ἀπὸ τὰ κείλη τὰ ίδια τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος!

'Ο Χάρολντ Λόιντ, μικρός

'Ο Χάρολντ τότε ἥξερε ἀπὸ γύρισμα τωνιῶν δισ και ἔνας 'Εσπιμῶν στὸν πάγον τῆς Λατωνίας. Δὲν είχε λειπεῖ ποτὲ νὰ γνωρίζονται τὰν τανία, μὰ ὑπότοσο, ξεκίνησε και πήγε στὴν Μπροσκόνων παρούσιαστρε στὸ διευθυντή τῆς ἐπιχειρίσεως και τούτε διτι μποροῦσε νὰ τὰ γαταφές περιφέρει στὸν ρόλο ἐνός Ινδοῦ.

— Εσπάταξε ε στον κινηματογράφο, πάλιηκάρει μου; τὸν ωρτηρε ὁ διευθυντής;

— 'Οχι.

— Μά τότε φοβοῦμαι διτὲ δὲν θὰ τὰ καταφέρεις.

— Ο Χάρολντ δὲν

ἔχει τὸ κουράγιο του. 'Ετέμεινε, είτε νὰ τὸν δοκιμάσουν, ἐπισκέψησηρε και ἔσανεπισκέψησηρε τὸν διευθυντή, και στὸ τέλος τὰ καταφέρεις. 'Ελατε μέρος στὴν τανία και ὑπέρεια ἀπὸ λίγο προσελκυθῆ ὡς τακτικὸς ἡθοτοίδης—μὰ γιὰ μικροὺς ρόλους, μονάχα—στὸ Λόδης 'Αντζελος.

***

'Ωστόσο δι Χάρολντ ἔξαρσολουθοῦσε νὰ είνε ἔνας δραματικὸς και φαρερότας ἀνόμια και οὔτε δινειρεύονταν κάνε πῶς μποροῦσε νὰ γίνη κωμικός. Μὰ μέσα, ἐνῶ γρηγορίαν μὰ τανία, ἔξαρση ἀδιάβεττης έγινε. 'Αγγος κωμικὸς ποὺ διταζεῖς ἔναν δριψιμένο ρόλο. 'Επειδὴ δὲν ἀπήρχε ἀλλος πρόχειρος γιὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ, τὸν ἀντικατέστησε δι Χάρολντ. Και τὸ παιδίον τοῦ ήταν μιὰ ἀποκάλυψη. Τὰ κατάφερε καλιτέρα ἀπὸ τὸν 'Αγγλο. 'Ο διευθυντής ἀνέβηρε τούτη στὴ σκηνή, τὸν πλούσιασ και τὸν ωρτηρε:

— Παίζετε σὲ κωμαδία;

— 'Οχι, σημέρα ἀρχίζω, αποκρήμπει δι Χάρολντ, και ἀπὸ ποὺ ἔλεγε ήταν ἐντελῶς διληπτικό. Απὸ τὴ μέρα ἐκείνη ἀρχίζει η θριαμβευτικὴ τοῦ σταθιδρούμα...

Μὰ τὸ γαλαῖα μὲ τὸ σκελετὸ ἀπὸ τὸ ταρταρούγα, κυρίο και ἀπολειτοκόπιο γνώρισμά του, διτας τὸ μπαστονάκι, τὸ μονταζάκι, τὸ καπελλάκι και τὰ τερδάσια παπούτσια τοῦ Σαρλώ, ποὺ ἔκαναν τὸν Χάρολντ διμορφιέστατο, σὲ δὲν τὴν οἰκουμένη, δὲν τὰ είχε φορέσει ἀκόμα. Δὲν είχε δοξεῖς ἀλλόμα τὸ εξειλητικά του, τὸ διαυγτικό... σῆμα του, τὴ... μάρκα τῆς ιδιοφύιας του.

Ενα δράμα δι Χάρολντ πήγε σὲ ἔνα κινηματογράφο. Στὴν τανία ποὺ παζότων, κάποιος ποὺ ἔκανε τὸν ρόλο ἐνός πάστορα, φρούσης γυναίκα. Τὸν Χάρολντ τοῦ ἔκανε εύθυνος ἐπίτιτος δι τόπος αὐτὸς και τὸν γαναλια και τὸν γεννηθήρε μοναφάτης ή ίδεα νὰ τὰ καθειρώνη.

Τὴν ἀλλή μέρα καώλας δι Χάρολντ Λόιντ στήγε σ' ἔνα κατάστημα τοῦ Λόδης 'Αντζελος και διάλεξε δι ζευγάρι γυναλια μὲ σκελετὸ ἀπὸ ταρταρούγα. 'Έκατε δὲν τὸ ἀποκρήμπεις τοτε.

Γιὰ νὰ δειξῃ πόσο δύσκολα ἀναγνωρίζεται δίχως τὸ γαλαῖα, δι Χάρολντ Λόιντ διηγείται τὴν ἐξηρίστηλη :

— «Μιὰ βραδεια, λέγει, ἔκανε περίπατο στὸ Μπροντγουάνη, στὴ Νέα 'Υόρκη, και κατὰ τύχην σταμάτησε μπροστὰ σ' ἔνα κινηματογράφο. Φυσικά, διτας πάντα διταν γυναλοφόρο στὸν δρόμουν, δὲν φροδίσα γυναλια. Στὸ δέστρο τὴ μέρα ἐκείνη ταξόδιας μὰ τανία. Σταμάτησε λοιπὸ και κύτταξα τὶς... φωτογραφίες μοι, στὴν είσοδο τοῦ θεάτρου, διταν ἔξαρσα μὰ νεροὶ κιρία μὲ πλήριστας και μοῦ είτε :

— Μὲ συγκροτεῖτε, κύριε, ἔκανε περίπατο στὸ διεύτροπο αὐτὸν δι ζευγάρισταν αὐτοπροσώπωτος δι Χάρολντ Λόιντ—μπορεῖτε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ με πληροφορήσετε, ἐν είνε ἀλήθεια;

Τὴν κύτταξην γιὰ μιὰ στιγμή και διτερα τῆς μπορεύσθηκα :

— Δὲν ζέω, κύρια μοι. Είμαι ξένος, περαστικὸς ἀπὸ τὴ Νέα 'Υόρκη.

— Και ή νεαρὸ κιρία, προσθέτει καμογελώντας εἰρωνικά δι Χάρολντ, ἔφυγε ἀπογοητεύηται, δέσμα, ποὺ δὲν είχε τὴν εύτυχη τὴν ιδή με σάρωνα και δοτᾶ, ἀληπτικὸ ένα τόσο ένδοξο ηθοτοίδη...»

ΟΜΕΡ ΚΡΟΟΥ

'Ο Χάρολντ Λόιντ.